

ROMÂNIA NOUĂ

ORGAN DE PROPAGANDA NAȚIONALĂ

Abonamente: 1 Lună Lei 8
6 Luni " 45
1 An " 80

Plata anunțurilor după învoială -
Redacția și Administrația
- Strada Gogol No. 39 - Chişinău -

Director: Dr. ONISIFOR GHIBU

Iese în fiecare zi de lucru
Sub conducerea unui comitet alcătuit din Români din toate țările

Prim-Redactor: Dr. ION MATEI

Nouii dușmani ai suveranității românești

- Profesorii ruși -

Zilele trecute ne-au pus din nou la față unor fapte semnificative, menite să illustreze starea de spirit a Rusilor din Basarabia.

Conform ordinilor mai înalte toți funcționarii sunt obligați să facă jurământul de credință către Rege și Țară.

Se știe, cum mai ales funcționarii ruși de pe la diferite oficii de stat, au refuzat acest obligament preferind mai bine să-și piardă slujba, decât să recunoască în formă solemnă suveranitatea României pe pământul fostei gubernii basarabene.

Și i-am văzut pe atâția din ei trecând Nistrul, unde exponenții agitațiilor contra României, le-au oferit adăpost și nădejdea revenirii într-o Basarabia iarăș rusească.

După modestii funcționari de postă, nemulțumiți cu stăpânirea noastră, vin acum și profesorii.

Corpul didactic de la gimnaziul I-ii de băieți și dela Institutul pedagogic din Chişinău, invitați să îndeplinească actul jurământului oficial, membrii lui ruși și de altă naționalitate au declarat, că nu sânt aplicați să urmeze acestei îndatoriri.

Așa dară avem iarăș un caz nou de împotrivire fațășă, care se înfațășă cu atât mai grav, cu cât el este izvorât din partea unor reprezentanți spirituali ai elementului rusec din această țară.

Atitudinea lor nu poate fi socotită ca o simplă demonstrație, determinată de un sentiment trecut, ci ea trebuie privită ca expresia unei conștiințe de rasă, vecinic dară și neluduplicată. E manifestarea învernată a celui suflet slav, care format pe culmile unei literaturi gigantice nu înțelege să parasească prin nimic în lume grandea idealului rusec și să se scoboare la recunoșterea silită a unei dominații, disprețuite până ori în toate aspectele ei.

o dovadă incontestabilă, că societatea rusească, reprezentată prin acești profesori insubordonați nu voeste să admită noua stare de drept, ci crede eu o consecvență îndărătnică că se află într'un provizorat politic pe care desfășurarea evenimentelor externe îl va asista în folosul ei.

Oricât de mult ni s'ar fi părut că uriașul ciclon social a distrus imperialismul expansiv și brutal urmărit de Petrogradul Romanovilor, trebuie să constatăm zi de zi cu surprindere, că din ruinele elădării năruite, se ridică neluduplicat sufletul rusec, cu tot complexul lui de credințe și aspirații politice.

Dacă acest suflet romantic și revoluționar a obținut schimbarea formei de stat, el n'a consimțit și la abandonarea politicii de rasă, ci ține cu țările la păstrarea și largirea poziției de mare putere a Rusiei în câmpul vieții mondiale.

Deși cataclismul post-revoluționar cu întreaga lui desăgărare socială produsese o înspăimântătoare decilazie, incorrigibilii vizionari nu-și pierduseră cu totul nădejdele în democratismul rusec, care să-și păstreze și mai departe, la vechile întinderi, supremația politică.

Și e interesant să vedem, cum chiar aici în Basarabia, speranțele rusești se manifestă în raport direct cu evoluția împrejurărilor răsboinice.

Alianța de azi a lui Lenin cu Puterile Centrale, dă tot mai mult la iveală caracterul și de oportunitate și de silnicie trădătoare,

care nu numai că n'a isbit să aducă liniștea și consolidarea, dar a provocat un furunos războiu intern între fiii aceleiași rase, tocmai din motivul primejdurii influenței politice în sensul idealului rusec.

Și când Alianții de eri au conceput planul lor de intervenție armată pentru crearea unui front nou, Rușii au început să ridice capul și să-și contureze în perspectiva apropiatelor evenimente, învierea uriașei forțe politice rusești de odinioară.

Procesul acesta se petrecea și în conștiința Rușilor din Basarabia, cari firește se lasă sugestiați de iluzia, că biruințele viitoare, vor aduce acest pământ iarăș în cadrele faimoasei republici federative.

De aici îndrăzneala tot mai provocatoare a instigatorilor externi și pașarea de împotrivire nesocotită a funcționarilor interni, a cărei proaspătă expresie sunt profesorii ruși din Chişinău.

Lucrul o împede. Acești domni nu vreau să fie cetățenii României, de oarecă cred în întoarcerea Rusiei. Stăpânii de această credință, ei nu s'au simț să se preteze la cel mai pușibil act de brutalitate și de vătămăre a suveranității Statului nostru. Fapta lor e criminală și ea cade atât sub rigorile cōdului penal cât și ale procedurii disciplinare.

Din motive explicabile, probabil că nu va fi nevoie sa se aplice sancțiunile penale, căci România nu dorește să aiba în cuprinsul ei cetățeni făcuiți prin forță.

Ea trebuie să aleagă o cale mai simplă și mai sumară: Să le ia demisia acestor profesori și să-i treacă peste Nistrul, în țara lor de suflet.

Aceasta o cere demnitatea și siguranța sufletului românesc din Basarabia.

M. Olteanu

Revoluția în presă

La începutul revoluției gazetele rusești încetaseră apariția lor.

Reprezentanții presei au hotărât într'o adunare să înceteze gazetele deoarece evenimentele pretind o comunicare mai repede decât se poate face prin jurnale. Dela această hotărâre au apărut cinci zile de arând editii speciale în fiecare oră publicate de un comitet. Când a apărut la 14 Martie o gazetă la Moscova care descria întâmplările recente, ea a fost acaparată pe stradă cu prețuri fantastice.

O revoluție intensă a început în presă cu lăvitură de stat a bolșevicilor, care voiau să pună stăpânire pe toată presa. Toată hârția și materialele necesare presei au fost declarate proprietatea statului. Drept la peceteluirea anunțurilor avea numai gazetele „Pravda” și „Izvestia” cari treceau la bolșevici. Aceasta lăvitură a avut o urmare în viața socială. Mii de lucrători rămăseseră fără lucru. Să cerea liberă executare a profesiei. Troiți se văza nevoit să-și schimbe tactica. Ela reglementat această cerere dând voe tuturor partidelor organizate să aibă presa lor, chiar și celor dușmănoase. Au rămas adică toate gazetele independente ale caror tipografi au fost rechiziționate pentru scopuri bolșevice. Gazetele admise primeau cam a zecea parte din materialul trebuincios. Prin urmare și prețurile de abonamente s'au ureat cam de opt - zece ori.

Astăzi e ziua nașterii M. S. Regelui Ferdinand. În toate bisericile țării se vor înălța dela altarele credinții strămoșești rugăciuni duioase pentru Acela, care smulgându-se din legăturile tainice ale tradiției familiare, s'a identificat cu aspirațiile sfinte ale țării și neamului românesc.

Nu este suflet curat, care să nu aprecieze în toată strălucirea lui, marile act istorice săvârșit de Regele nostru, prin care s'a afirmat dreptul poporului românesc la unitatea politică. Idealul suprem, pentru care au suspinat atâtea generații de luptători însuflețiți, a găsit în El expresiunea voinei hotărâte de a-l realiza ea prețul celor mai grele sacrificii de cari e capabilă România.

Și cine nu știe astăzi, cu câtă iubire și devotament s'a contopit Regele cu sufletul românesc dealungul războiului, plin de încercări, dar și de glorie mișcătoare pentru oștirea noastră vitează?

E cel dintâi Domn, care n'a avut numai norocul unei, de a vedea luptând sub steagurile țării, ostași din toate colțurile pământului românesc, ci și bucuria de a fi supranumit Regele țărănilor, prin faptele sale de îndre către cei umiliți.

De aceea ori cât de mare ar fi durerea pe urma războiului nostru, nici odată Regele Ferdinand n'a fost învâluit într'o dragoste mai caldă decât astăzi, când evenimentele dau o nouă strălucire credinței ce-a fluturat biruitoare în văile Mărășeștilor.

Atmosfera înviorătoare în care serbăm ziua Regelui, ne îndeamnă să strigăm cu nebirată încredere: la mulți ani Majestate Supremă cu Augusta Familie regală, în mijlocul Poporului Românesc al României de mâne.

DE LA SOCIETATEA ISTORICĂ ȘI LITERARĂ

Activitatea tinerei Societăți, sub prezidenția d-lui prof. I. Frățiman, trezește un interes din ce în ce mai mare și numărul membrilor crește cu fiecare sesiune. În deosebi „comunicările” din sesiunile publice au devenit însemnate manifestări de ordin științific și literar în actuala viață culturală a Basarabiei. În ultima sesiune, din 5 August a. c., s'au făcut două comunicări care îndreptătesc și mai mult aprecierea de mai sus. Cea dintâi a d-lui L. Boga, profesor și arhivist, a fost despre „Cărțile românești din bisericile și mănăstirile Basarabiei” - o compendiate pe deplin reșită a comunicării cu același subiect, din sesiunea trecută, a d-lui Giuglea. D-l Boga a arătat cum din lista cărților se vede bine legătura cultural-națională cu celelalte țări române, iar din lista celor aici tipărite reiese activitatea arhiepiscopilor Chişinăului, în primul rând al lui Gavril Banulesca, apoi D. Salima, încheindu-se cu Antonie (1878).

Interesante sunt „călătoriile” acestor cărți, dela sat la sat, prin diferite împrejurări și nu mai puțin „noțițele”, însemnările, ale descărilor în deosebi, însemnări cari oglindesc viața sufletească și chiar materială locală a vremilor. Pe lângă cărți, nu trebuie uitate nici „mitricele” (condiții de stare civilă), pe care le găsim începând cu anul 1820, cu fel de fel de date și note, precum și condicele de venituri și cheltuieli ale bisericilor ș. a. Cărțile, e drept, sunt puține, pentru că dela o vreme s'au înlocuit cu cele rusești, iar cele românești s'au mai ascuns și au fost și luate uneori de... vizitatorii amatori. Se găsesc și pela particulari, iar unele au și însemnări istorice (d. e. pomelnic de Domniii Țării Moldovei ș. a.). În tot cazul, din toate acestea reiese marea însemnată ce o au tipăriturile și micile arhive sătești pentru viața culturală a Basarabiei în cei o sută de ani de înstrăinare.

A doua comunicare a fost a D-lui G. Giuglea, profesor, intitulată „Din toponimia Basarabiei” adică studiul despre numirile de locuri, târguri, sate, ape, dealuri și văi, tot ce este cu nume legat de pământul strămoșesc dintre Prut și Nistru.

După o „excursiune” de scurtă durată în domeniul directiv-științific al cercetărilor toponimice în deosebi cu privire la toponimia românească, arătând căile și metodele acestui studiu, D-sa, în lipsa unui dicționar (Arbore ?), se oprește la „hârți”, mai ales la cele etnografice - „adeverate inscripții”. D-sa a făcut însă și cercetări locale - ceea ce și prilej de comunicare de față. Numirile de locuri sunt legate în primul rând de formele de teren (d. e. Chițiroșta, Măgura, Bulboacă-Hulboacă ș. a.), de tot ceea ce înțelegem prin „flora” unui ținut (d. e. Sângera, Scumpia, Per-

jotă, Codru ș. a.), de stratificarea etnografică (d. e. Sturzova, Cornovo, ș. a.) - și aici o oprire interesantă și cu folos cu privire la sufixe, din care numai ești, au și eni sunt românești. În alte „numiri” se vede influența turcească (d. e. Zaim), ori ungurească (ghidighici-hidighici) stări sociale istorice (Dubăsari, V. mieni ș. a.), apoi sunt și numiri razele legate de tradiții locale, cunoscute și necunoscute. Cu privire la material, cere cu insistență a se enlege și a se da mare atenție numirilor din jurul satelor, care numiri s'au păstrat din vechi mai bine ca numele satului, care a putut să și dispară. În genere toate aceste numiri sunt 2, românești sau cu tulpina românească - ceea ce a dovedit încă adată puterea de viață a neamului.

După comunicări, mulți din membrii au pornit o vie discuție, arătându-și păreri și completând pe alocuri cele spuse de d-nii conferențieri.

În sesiunea administrativă s'au ales ca membrii noi D-nii dr. I. Matei, Gr. Barbareu, dr. Mircea Christian, D. Gropa, prof. N. A. Constantinescu, T. Păduraru, N. Frățiman și d-ra Teodora-Ioncu apoi în urma propunerilor d-lor Ciornei, Giuglea, Munteanu și dr. Nistor s'a hotărât extinderea activității societății și întocmirea unei „chemări” și-a unui „chestionar” către învățători și preoți, în ceea ce privește tot ajutorul pentru societate și mai ales materialul istoric și folcloric, ca și pentru Dicționarul Geografic al Basarabiei D-nii L. Boga, T. Porciuc și I. Bazdugan au primit însărcinarea de a îngriji de arhiva jandarmăriei rusești - iar d-nii I. Capriță, N. Matveev și N. Ciornei s'a întocmisă un proiect de se bări, care să ajute la mărirea fondului în care caz s'ar putea porni revista societății.

Sesiunea viitoare Duminică 12 August, la orele 6 p. m., tot în Casa Eparhială.

M. H.

Românului

Ce soare a răsărit!... Trezește-le Române! Căci umbrele păgâne Pe veacuri au purit.

Răsai de vin ruine și hârtele srebne Le rupe de pe tine Casa li se cavin.

Availă cu mândrie Popoarelor barbare Că dragostea e mare De-a noastră Românie.

Elena Dobroșinșchi

O datorie neimplinită

La mulți domni din Basarabia li se pare că de acum chestia națională nu mai este în primejdie și deci nu trebuie să se intereseze de dânsa și în loc de a susține, din punct de vedere moral și material, vre-un teatru, cor, muzeu etc. se ocupă fiecare de interesele sale proprii, iar tot în același timp, intelectualii celorlalte naționalități, prin'o muncă încordată și umiltoare surgingă stăruie cu toate mijloacele să trezească spiritul național în neamul lor.

Pe mine de loc nu mă miră indiferențismul funcționarilor basarabeni cari, necunoscând nimic românesc, fac numai critică în vânt, nici a ofițerilor basarabeni, cari au intrat în armata română și de loc nu doresc să cunoască (afară de vre-o câți-că înși) limba română, arta română etc. și măi cu seamă nu mă miră indiferențismul „Românilor agricultori” (un cavânt nou pentru țărani și foarte ironic, căci parcă ar semăna că ei singuri cultivă pământul) cari „vorbesc” românește și o apucă spre lași de a face vre-un banchet cu „bunii” români de acolo numai atunci, când deputații țărani din comisia agrară îi cam străng pușin, căci foarte bine cunosc spiritul și dorințele lor.

Parlarea însă a acelor domni cari dacă n'o doresc, apoi sânt datori să susție chestia națională prin sarcina lui asupra sa, foarte mă miră!

Și mai cu seamă n'a mirat altăde-seară a artistul teatrului național, Zaharia Bărsan.

Acest noșt în al Ardealului, care până la războiul mondial meru străbătea cu mica dar înflăcărată sa trupă orașele Transilvaniei și centrul Bucovinei a venit azi și în Basarabia. A venit nu pentru - afaceri -

după cum vin mulți alții domni de peste Prut, ci pentru o singură și sfântă idee - de a răspândi arta noastră națională.

Societatea românească de aci împreună cu autoritățile noastre locale au avut, dacă ar fi dorit să-și împlinească datoria, cel mai bun prilej de a arăta publicului basarabean și nu numai din Chişinău ci și prin provincii, că România are și ceva bun, că România are arta și cultura ei, că România are oameni de valoare cu care s'ar mândri multe alte popoare cu o cultură mai veche și multe altele și nu numai oameni cari trăesc pentru afaceri prin cafele și cari din nenorocire pare că se tot sporesc.

Autoritățile noastre locale și societățile noastre culturale nu numai că n'au dat nici un sprijin, da chiar au arătat o desăvârșită desinteresare față de această frumoasă întreprindere a lui Zaharia Bărsan.

Unde au fost domniile directori cu toți delegații tehnici, cari stau la cărma vieții noastre naționale, unde au fost profesorii basarabeni cari doresc să naționalizeze înțerețul, unde au fost membrii societăților culturale, unde au fost toți aceștia?

Afară de vre-o câți-va studenți și deputați țărani nimeni n'a dorit să vie în teatru.

Oare poate voi cred, că n'fionalizarea se poate face din birou prin ordine? E o mare greșală „lupul părul schimbă, dar năvălul ba” zice proverbul românesc și până atunci nu se va face nici o naționalizare a sufletescă. Chestia națională a neamului românesc din Basarabia va fi în pericol până când acești pușin în frunte nu-și vor ști a împlini datoria.

Gr. Cazaculin

Printre țărani moldoveni

Drumul dela Florești la Mărculești nu e lung dar, tare anevoios. Căruța fără arcuiri, dusă în goană de doi cai voinici pe un drum grozav de capricios, trosnește, saltă, îmi săruncina creerii. Simt capul gol de ideile nici nu îndrăznesc să vorbesc cu tovarășa de drum, fetița preotului, de teamă să nu-mi mușe limba. Căruțașul un moșneag spătos, mâna îndemănate. Întrând în sat, trecem pe lângă locul de joc, unde cântă muzica. Prin străduțe întortocheate ajungem la bisericuța joasă, pitulată într'o grădina semănată cu mormine.

E Duminica Mariei Magdalena, hramul bisericii. Lume multă: tineretul lipsește. Preotul, în curte, face pomeneala morților, femeile plâng, bărbații se închină cucernic. Grupuri, grupuri stau pe iarba, prin colțuri umbroase. Câteva femei, lângă clopotnița, vorbesc dând înțelept în cap, despre predică preotului...

„Și apoi vezi că lor nu le-a păsut nici de jidovi și s-o dus după El până la cruce... nu le-a fost teamă de nimică.”

Vorbesc de Mironiște. Preotul trece printre morminte unde-l așteaptă fețe jalnice.

„Slava Ție, Doamne, suspină o femeie cu fața scaldată în lacrimi, că am trăit să pricep ce le spune pentru morții...”

Apoi se adună în jurul meu: eu mă sui pe o peatră mare la picioarele clopotniței.

Soarele e în amiază, fețele îngândurate, obosite, pline de sudoare mă fac să mă cred printre sateși de dincolo de Prut. Aceași demnitate, aceeași tănuită înțelepciune, aceeași expresie de curiozitate și dorință de a învața.

O bătrână plânge tot timpul: cred că nici nu poate urmări ce spun, atât e de înduioșată. O simt pătrunsă de bucurie că-și aude graiul ei din gura unei, care - a

zis preotul - vine de departe, dela București, ca să le vorbească despre calea Domnului.

După ce s'afârșec se întinde masa pe iarba și cu toții ne ospătam din bunătățile aduse de gospodinele vrednice.

Spre seară, pela 6, s'a adunat lume în curtea frumoasei biserici din Florești. Multe femei, mulți copii. Bărbații, dintre cari mulți foști bolșevici, fac un cerc mai larg prin prejur.

„Iar în ziua învierii” le spun eu la urmă, „Domnul a trimes pe Maria Magdalena să vestească ucenicilor că s'a sculat din morți, așa dar o femeie o fost cea dintâi bună vestitoare. Deci și noi - femeile - să cântăm întotdeauna să fim vestitoare de bine, adică toare de vorbe curate și înălțătoare. Să învațăm copiii despre dragostea lui Dumnezeu, să-i învățăm să se închine, în graiul nostru scump și frumos...”

Îmi tremură vocea, dar simt în norodul strâns vibrația acea sigură și puternică care mă face să cred că și lor le e drag să auză graiul românesc.

O! Cât mai mulți, cât mai mulți să fie aceia, cari să răscolească sufletele a mii de săteni moldoveni și să le arate lor înșule și celor necredincioși, că dragostea de neam și limba strămoșească nu s'a stins în inimile lor.

S. Ulubeanu.

Evenimentele din Rusia

În Petrograd sunt lucrurile foarte încordate. Orașul n'a capătat până 3 zile, de aici, turburări serioase. S'au făcut mari procesiuni de la cartierul muncitorilor spre centru orașului, strigând: „Jos cu Kremlinul.” Pe strade sau deslanțit lupte formate cu mitraliere. Vineri seara Petrogradul era în mâinile bolșevicilor. În oraș s'a proclamat starea de asediu. Dintre ziare au apărut, numai foia oficială, celelalte au fost oprite. Cam 600 prizonieri au fost transportați la Kronstadt, unde s'au constituit două tribunale marțiale speciale.

Jurământul învățătorilor dela Orhei

In urma ordinelor primite din partea autoritatilor scolare centrale, care au luat dispozitia...

La toate multirile puse la cale, totazi, un numar de 25 invatatori cunoscutandu-si datoria...

Depunerea jurământului s-a săvârșit cu toată solemnitatea cunoscută în fața Domnului Prefect al județului...

feri ai Regimentelor 26 și 76 infanterie, Domnul Director și lectorii dela cursurile pedagogice...

Inainte de inceperea serviciului divin, pentru ca actul sfant ce se săvârșea să fie bine înțeles și deci să i se dea importanța cuvenită...

După această serie de cuvântări a urmat depunerea jurământului de către fiecare învățator în parte.

Imediat după terminarea solemnității, învățătorii au dat și o telegramă M. S. Regelui cu următorul cuprins: M. S. Regelui Ferdinand I.

Delegații învățătorilor: (ss) Popa, (ss) Balș I, (ss) Pascariuc, (ss) E. Lușesc, (ss) Motrea, (ss) Preotul Sfetlov.

INFORMAȚIUNI

Banca Națională. — Într-o guvern și Banca Națională urmează tratative pentru retragerea din circulație a biletelor emise în teritoriul de Banca generală română.

In numele culturii. — Biserica catolică din Constanța a fost prefăcută în biserică catolică.

Neînțelegeri ruso-ucrainene. — Targuile la ruso-ucrainieni s'au intrerupt fiindcă Rușii cer toată partea de mijloc a Ucrainei.

Primejdia ceho-slovacă. — Troțkii a dat o „strigare” în care spune că dacă mișcarea Ceho-Slovacilor nu va fi înăbușită, guvernul sovietelor se va prăbuși.

Un nou guvern. — Se vestește că Rodziaco și Miliucov ar fi format un nou guvern la Saratov.

Troțkii și pacea. — Etyeția a rămas rece la cererile puterilor centrale de a mijloci pacea.

Imprumut forțat în Rusia. — Guvernul Sovietelor intenționează să facă un imprumut „al libertății” pentru acoperirea cheltuielilor de mobilizare a armatei ruse.

Ceho-Slovacii. — Un contingent de infanterie din marina japoneză a debarcat la Nicolaevsck, Ceh.-Slovacii au alungat pe maximaliștii de pe frontul Usuri.

Organizarea Poloniei. — Prințul Radzivil a declarat: În chestia frontierelor care la răsarit granița Bugului, alipirea din Lituania a districtului Suwalki, drum liber la Marea Baltică...

Inchiderea graniței italiene. — Granița elvețiană se anunță: Comunicarea tenurilor de persoane și bagaj spre Italia este oprită cu desăvârșire.

Planuri franceze de atac. — Clemenceau spune într-un articol de fond din ziarul său, că încă cu doi ani înainte de aceasta, mulți conducători francezi din Franța, au fost de părere...

Evadările deasupra Vienei. — Această evadare a fost comandată de marele poet italian d'Annunzio. Intre manifestele aruncate asupra Vienei, unele cuprindeau: „Ce? mai așteptați o decizie? E întocmai ca și cu pâinea din Ucraina! O așteptați și murii așteptându-și să vedeți!”

Colonia bombardată. — Se anunță din Colonia că împrejmurările orașului au fost bombardate ieri noapte la orele 2. Afară de însemnate pierderi materiale, au fost pierderi în oameni.

Consfățiri la Berlin. — Secretariatul de stat d. Hintze, a chemat la o consfățire — care a fost mai multă ceasuri — pe toți reprezentanții fracțiilor din Reichstag.

Delegații finlandezi la Berlin. — Din Helsingfors vine știrea că guvernul Finlandei a trimis la Berlin o delegație pentru a pregăti alegerea regelui.

O universitate evreiască în Ierusalim. — Times anunță din Cairo, că nu de mult s'a inaugurat pe muntele Scopus dela Ierusalim punerea petrii fundamentale pentru clădirea unei Universități evreiești.

Vrednicia generalului Foch. — Cardinalul Gibons, episcopul de Baltimore a declarat gazetelor că cele din urmă izbâzi câștigătoare de armatele franceze se datorează faptului că armatele înțelegerii au numai o comandă și că generalul Foch e cel mai înalt comandant.

Dare asupra câștigurilor de război. — America a pus o dare de 80 la sută asupra câștigurilor de război. Această măsură dreaptă, va aduce statului 40 miliarde dolari.

Ce va face Spania. — Ziarul „Debatto” spune că Antanta face totul pentru a scoate din amorțire Spania și a vedea unde o chiamă sângele și datoria.

Aflăm cu plăcere stabilirea în Galați a d-lui medic dentist ION MUNTEANU diplomat din Paris. Indemnăm pe toți bunii români cari au afaceri în Galați să nu treacă de asemenea serviciu să i se adreseze cu toată încrederea, fiind siguri că vor fi serviți în modul cel mai conștiincios.

CERCETĂȚI Restaurantul TRANSILVANIA

Etyeția și pacea. — Etyeția a rămas rece la cererile puterilor centrale de a mijloci pacea.

Încă o iarnă. — Puterile înțelegerii fac mari pregătiri pentru a cincea campanie de iarnă.

Ceva despre disenterie. — Intre boalele cele mai primejdioase, mai ales cu începutul toamnei, este disenteria ce se ivește în formă moltiplicatoare. Când se ivește, să se caare imediat ajutor medical.

O școală liberă de artă în Chișinău. Aflăm cu plăcere că sculptorul Medrea, care a avut frumoase bucatii la expoziția marelui cartier, cunoscută și la Chișinău în tovarășia pictorului Gogan din Basarabia, au înființat la Chișinău școala de artă pentru sculptură și pictură...

A aparut No. 5 din revista „Revista literară română”, redactată de d. I. Athanasiu. Sumarul numărului: Prof. D. Athanasiu: Universitatea învățământului; V. Brătianu: Clasele conducătoare; Dr. S. Irimescu: Lupta contra tuberculozei; Prof. Dr. Sion: Importanța socială și igienică a comasării satelor; Prof. N. Filip: Cum trebuie organizate instituțiile zootehnice ale statului.

Pianistul Caravia dă lecții. — D-nica Caravia, distinsul pianist cunoscut prin succesele strălucite dela concertele simfonice ale maestrului Sauer din Chișinău, s'a stabilit pe timpuri verii în orașul nostru.

În atenția d-lui ministru de război. — Prin înmăntarea: Domnule ministru, Noi promția din 1 Aprilie 1918, cari am făcut școala militară timp de 12 luni, miși și 16 luni alți, nu am fost nici unul primii în armată.

În atenția d-lui ministru de război. — Prin înmăntarea: Domnule ministru, Noi promția din 1 Aprilie 1918, cari am făcut școala militară timp de 12 luni, miși și 16 luni alți, nu am fost nici unul primii în armată.

În atenția d-lui ministru de război. — Prin înmăntarea: Domnule ministru, Noi promția din 1 Aprilie 1918, cari am făcut școala militară timp de 12 luni, miși și 16 luni alți, nu am fost nici unul primii în armată.

Situația Războiului

Noi biruinți franceze — Alte localități importante cucerite — Francezii au luat în 3 zile peste 300 (trei sute) tunuri — Englezii atacă pe un front de 20 km. — Germanii recunosc înfrângerea.

Comunicat francez: Peste zi trupele franceze au continuat să progredese pe întreg frontul bataliei în curs. Intre Matz și Oise ele au ocupat Divette până la Evricourt.

La est de Oise și-au înaintat liniile până la Quierzy. Intre Ailette și Aisne Francezii au ocupat Saint-Aubin, Selen, Bagueux, Empagny, Riexuy, Vaurezis și Pommiers. Materialul paratist de Germanii între Aisne și Oise este considerabil.

Mai multe de 300 de tunuri au fost numărate dela 7 August.

Comunicat italian: Normala activitate de artilerie pe întregul front. In valea Rio-Frenzo-Posina după o scurtă însă intensă preparație de artilerie grupuri inamice au încercat să atace liniile noastre.

Aviatorii italieni au bombardat cu succes obiectivele militare dela valea Suga și au aruncat 2000 kgr. bombe asupra unui câmp de aviație la vest de Medina provocând vaste incendii.

Comunicatul german: Eri la sud de Arras Englezii au pornit la nouă și puternice atacuri. Corpuri de armată engleze și din Neuseeland erau așezate adânc eșalonate între Moyville și Ancre în direcțiunea spre Bapaume.

La sud-vest de Noyon în noaptea de 20 spre 21 fără luptă din partea inamicului noi ne-am retras puțin. Toată ziua focul artileriei inamice era îndreptat contra vechilor noastre linii.

Intre Blerancourt și Aisne peste zi inamicul și-a continuat atacurile. Numai la Blerancourt a putut să câștige teren.

Condițiile de admitere la școala de Conducători de lucrări publice

Candidații trebuie să adreseze direcției școlii (la școala de poduri și șosele) o cerere cel mai târziu cu 2 zile înainte de ținerea concursului și să n'abăa mai puțin de 16 și mai mult de 23 ani.

Cererea va fi însoțită de următoarele acte: 1) Actul de naștere. 2) Certificatul de absolvire a 4 clase gimnaziale sau certificatul de absolvire al școlii superioare de Arte și Meserii din București sau Iași, ori diploma de absolvire a unei școli normale.

3) Certificatul de vaccinare. 4) „bună purtare”. 5) Un certificat eliberat de o comisie oficială, prin care se constată că tânărul candidat este de bună constituție.

Concursul se va ține în București după 15 Sept. Data fixă se va anunța.

Probleme de admitere vor conștina din: 1. O proba scrisă în baza programului de gimnaziu.

2. O lucrare de scriere curentă și caligrafică. 3. O proba orală după program.

Organizația școlară precum și programa de admitere se afla la Biblioteca Universității populare Strada Gogoi 39.

Serisoare deschise

D-lui Gh. Gr. Cantacuzino Ministrul Industriei și Comerțului Iași.

Subsemnatii, lucratori tipografi, ocupați în Tipografia „România Nouă” Chișinău, van bimes, recomandă o petiție a noastră, în care vă rugăm să bine voii a ordona să ni se dea și noua articole de îmbrăcăminte, în călțăminte și de deforierii din depozitul Ministerului de Industrie și Comerț, așa cum s'a distribuit la toată lumea.

Azim acum că această distribuție de materiale o face altă administrație. Cum noi n'ăm știut de această schimbare și cunoscutându-vă bunăvoința ce aveți față de clasele muncitorești române, vă rugăm respectos a ne lăsa această cerere a noastră sub toată D-voastră protecție și a ne-o recomanda acolo, unde trebuie.

Primii, vă rugăm d-le Ministru, asigurarea devotamentului ce Vă păstrăm.

Lucrătorii tipografi și asistauții dela Tipografia „România Nouă” Chișinău, 10 August.

La alegerea d-lui Pelivan

D. Mehedinti, Ministrul Cultelor, a zis: „Cuzul alegeții de Iași, este na se poate mai îngrititor. Chemam pe frații de peste Prut la noi în casă, și ne așezăm pe scaun, lasându-i pe ei în picioare.”

Iași dorea până azi să fie centrul Moldovei, iar acum vechea capitală respinge mâna, ce-i întinde un Moldovean de peste Prut.

Și tot ar fi fost cum ar fi fost, dar s'a venit un nimeni cuceritor. Dar când vine d. Pelivan, un om cu care se poate mândri orice ținut românesc durerea e și mai mare...”

Alegerea de balotaj se va face în 18 August. Se țin numeroase intruiri între partizanii d-lui Pelivan pentru asigurarea reușitei.

O jertfă norocoasă

Un francez reîntorcându-se din Rusia, povestește în „Crie de Paris” următoarea întâmplare: Iarna trecută mă pambulam odată pe străzile Petrogradului, îmbrăcat cu o blană caldă, deodată se oprește un strain înaintea mea și mi pune revolverul în piept: „Ami place mult blana ta: eu înghet de frig, dămi-o mie. Perțatrari lungi nu se putea face. Am te bui să mă supun. Dar nu mi-am pierdut pr zenta și, fiindcă mă temeam să nu capăt o apărindere de plămâni, l'am rugat să-mi dea în schimb mantaua lui murdară.

Bun bucurios, că o blană așa bună o poate schimba cu mantaua lui s'ar-nfoasă, mi-a dat-o numai de căt. Am îmbrăcat mantaua cu mare greutate, când am ajuns acasă, bag mâna într-un buzunar și scot un pachet. Ce era? Un pachet, în care se găseau 25 bilete de câte o mie ruble.

Bucuria mea. De bună seamă și mantaua era furată, și hoțul nu i-a cercetat buzunarele. Dacă o făcea, nu avea trebuință să mă desbrace. Noroc și pe el, că n'a simțit pagaba.

Correspondență din Căluș

La primăria orașului, de câte-va zile corespondența se face numai în limba română. Primar este d-l I. Sizov, rus de origine, care din cauza bătrăneții u o prea e activ, după cum ar trebui să fie, ca secretar este d-l Popor, român de prin Soroca, care pare a începe, după o amorțire îndelungată, a simți românesc.

Măi sunt ca funcționare încă 2 d-șoare ruse și d-l invatator ref. V. Jucovcan. Una din d-șoare, Val. Liubovskaia, ar putea lipsi din cauza țintei sale prea streine față de ce e românesc.

Se află sub tipar și va fi gata peste câteva zile Arimetica pentru învățătorii din Basarabia.

La Librăria „România Nouă” a sosit „Cereala Antracen și gumă abicadeur lipit.”

Pentru orice tipărituri oficiale și comerciale, adresați-vă către Tipografia „România Nouă.”

TEATRU EL DORADO GRADINA In fiecare zi Spectacol Român eu Trupa de Operete: STANESCU CERNA și AUREL BOBESCU după spectacol MARE CABARET cu artiști din BUCUREȘTI ȘI ODESA

„DUDU” MARELE ATELIER pentru ZUGRĂVIT FIRME Financiare, Industriale și Comerciale EXECUȚIE ARTISTICĂ TABLA, GEAM ȘI LEMN Serise corect în limba Română și Rusă EXECUȚIE GARANTATĂ.—PREȚURI MODERATE— Ulița Schmidt No. 109, colț cu Ulița Armenească Autorizat de Directoratul Internelor din Basarabia

Se vinde legătorie completă cu 10 mașini construite nouă pentru fabricarea caetelor și lucrărilor grafice. Mișcarea mașinelor cu energie electrică sau cu mână. Adresa la Ziarul „SVODNOIA MĂȘI” Str. Nicolae 123, Chișinău

Fabrica de eule „VICTORIA” GALAȚI — Cumpără orice cantități de sârmă dreaptă și ghimpată. Livreză orice cantități de cuițe în orice dimensiuni, contra bani sau în schimb de sârmă. Expediții în provincie și Basarabia. Pentru orice informații și comenzi a se adresa la fabrică, Str. Traian 69 Galați, sau Str. Bucurescu 25 Iași.

Dentist I. MUGINȘTEIN Execută orice lucrări dentitice, specialitate pentru dinți de aur. Strada Harlampi 57

Doamna Veturia O. Ghibu dă LEȚII de LEAN Anunțuri în ori ce zi, dela orele 3-4, în Strada Sadovaia 768 (Casa Hodorogea).

Doctor V. Măndru Specialist în boale interne, în special de plămâni și inimă. Strada Jucovcani 17, (lângă Kievschi). — Consul 1-6 p. m.

DOCTOR-DENTISTA Moldovancă Minechevici-Savelieff născută SAPTEFRĂȚI Primărie dela 11-4 afara de Dumineca Adresa Fedorova 59, în casa Teatrului „Făclia”

Ioan Munteanu DENTIST — Diplomat din Paris Lucrează în modul cel mai precis și conștiincios, tot ce se ține de arta dentară. GALAȚI — Strada Domnească No. 92 —

Motor de benzina A jum. cai putere, cu toate accesoriile și cu transmisie completă. A se adresa la Tipografia „România Nouă”